

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1XObdo/249/2018
Identifikačné číslo spisu: 4312217448
Dátum vydania rozhodnutia: 24.10.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4312217448.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova ul. č. 25, Bratislava, IČO: 35 807 598 proti žalovanej Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/165/2014-66 z 13. novembra 2014, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobkyne o d m i e t a .

II. Žalovaná m á voči žalobkyňi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 9C/357/2012-46 z 21. mája 2013 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáha zaplatenia majetkovej škody v sume 125,- € a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 602,99 €. Súčasne rozhodol, že žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že si žalobkyňa uplatnila nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., keď žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá až po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty. Škodu mali predstavovať zvýšené náklady vyvolané nekonaním súdu. Súd konštatoval, že žalobkyňou tvrdená ujma nebola preukázaná, keď žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala zníženie svojho majetku. K totožnému záveru dospel súd v súvislosti s uplatneným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, konštatujúc, že žalobkyňa len formálne uviedla, že došlo k zániku jej podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov bez bližšieho odôvodnenia a preukázania tvrdení žalobkyne. Z obsahu pripojeného exekučného spisu vedeného Okresným súdom Levice pod sp. zn. 16Er/331/2010 konajúci súd zistil, že podklad pre exekúciu tvoril rozhodcovský rozsudok. Vyslovil názor, že zákonná 15-dňová lehota sa nevzťahuje na rozhodnutie súdu, ktorým je zamietnutá žiadosť exekútora o udelenie poverenia, nakoľko je súd povinný preskúmať aj bez návrhu dôkazy účastníka, ako aj materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, prípadne nekalú povahu rozhodcovskej doložky, z dôvodu ktorého nie je v

tomto prípade limitovaný 15-dňovou lehotou. Súd prvej inštancie zdôraznil, že navyše záver o existencii zbytočných prietahov pri postupe súdu neodôvodňuje samotné prekročenie 15-dňovej lehoty bez posúdenia iných okolností ako napríklad súčinnosti exekútora, oprávneného atď. S poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25Cdo/1018/2007 zo dňa 25. augusta 2009 uviedol, že rozhodovacia činnosť súdu nemožno hodnotiť ako nesprávny úradný postup a ak súd vysloví nesprávny právny názor, ktorého dôsledkom je nezákonné rozhodnutie, štát zodpovedá, avšak len v prípade, že rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené. Za nesprávny úradný postup nemožno považovať ani vykonanie dokazovania, ktoré účastník považuje za nadbytočné, či dokonca za protizákonné. Uzavrel, že súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. nie je oprávnený skúmať iné súdne konanie z hľadiska prietahov, toto prislúcha iba ústavnému súdu na základe ústavnej sťažnosti. V opačnom prípade by to znamenalo, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmavať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietahov. S poukazom na § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a skutočnosť, že jej v súvislosti s konaním žiadne trovy nevznikli, úspešnej žalovanej ich náhradu nepriznal.

3. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 8Co/165/2014-66 z 13. novembra 2014 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

4. Odvolací súd konštatoval, že odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní nekorešponujú plne s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie a žalobkyňa dostatočne nerozlišuje medzi jednotlivými rozhodnutiami súdov. Podľa názoru odvolacieho súdu z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie prejednal vec v súlade so zásadou kontradiktórnosti a umožnil účastníkom konania realizáciu ich procesných práv priznaných im Občianskym súdnym poriadkom. Pri posúdení otázky, či sa 15-dňová lehota uvedená v § 44 ods. 2 zákona č. 233/95 Z. z. vzťahuje aj na zamietajúce rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, či postup exekučného súdu vykazoval znaky zbytočných prietahov a či žalobkyňa v príčinnej súvislosti s ňou tvrdným nesprávnym úradným postupom vznikla škoda a nemajetková ujma, sa odvolací súd stotožnil so závermi okresného súdu. V súvislosti s 15-dňovou lehotou uvedenou v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku poukázal na úmysel zákonodarcu zefektívniť exekučné konanie a preto v druhej a tretej vete tohto ustanovenia rozlíšil dva prípady „ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia“ (veta druhá) a prípad „ak súd zistí rozpor žiadosti“ (veta tretia). Odvolací súd vyslovil názor, že ak by mal zákonodarcu úmysel, aby sa 15-dňová lehota vzťahovala aj na rozhodnutie, ktorým súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietne, bol by to upravil explicitne uložením povinnosti rozhodnúť v oboch prípadoch v lehote 15 dní, bez toho, že by rozlišoval jednotlivé zistenia exekučného súdu. Poukázal na to, že vydanie poverenia je skrátená forma rozhodnutia exekučného súdu a zamietnutie žiadosti je riadnym rozhodnutím exekučného súdu vyžadujúcim náležité odôvodnenie zistených rozporov s dôsledkom nevydania poverenia. Pri posudzovaní existencie tvrdných prietahov krajský súd zdôraznil, že nemožno vychádzať len zo zákonom určenej lehoty, ale je nevyhnutné zohľadniť konkrétne okolnosti prípadu. Odvolací súd konštatoval, že v danom prípade nemožno pri posudzovaní prietahov neprihliadať na tisícky obdobných vecí podávaných žalobkyňou, ako aj reálne možnosti súdu. Ďalej vyslovil názor, že ustanovenie § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. je nevyhnutné aplikovať v znení platnom v čase namietaného nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci, a nie v znení novely zákona č. 412/2012 Z. z. účinnej od 1. januára 2013, teda je povinnosťou súdu posúdiť konanie exekučného súdu z hľadiska zbytočných prietahov samostatne, bez potreby existencie rozhodnutia alebo konania iného orgánu v zmysle znenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení od 1.1.2013, teda po novelizácii. Odvolací súd po prihliadnutí na nedostatky žiadosti a jej doplnenie až 16. septembra 2010 sa stotožnil so súdom prvej inštancie, že žalobkyňa nepreukázala, že zo strany exekučného súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu nevydaním rozhodnutia v zákonnej lehote a ani k zbytočným prietahom. Uzavrel, že čas vydania ovplyvnila oprávnená (v tomto konaní žalobkyňa) svojou nečinnosťou po výzvach súdu, skutočnosť ktorú správne zohľadnil aj súd prvej inštancie.

5. Proti tomuto rozsudku podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolatelka“). Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu, ako aj ním potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie

zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Podanie dovolania žalobkyňa odôvodnila dovolacími dôvodmi v zmysle § 237 písm. g/ v spojení s § 241 ods. 2 písm. a/ a § 237 písm. f/ v spojení s § 241 ods. 2 písm. a/ OSP. Namietala, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca. Uviedla, že síce nepodala námietku zaujatosti, ale sú tu objektívne dôvody bližšie špecifikované v žalobe, ktoré zakladajú dôvod pre vylúčenie všetkých sudcov okresného súdu z prejednávania a rozhodovania tejto veci. Súčasne namietala, že jej odvolací súd odňal možnosť konať pred súdom. Rozhodnutie odvolacieho súdu označila za prekvapivé a odporujúce zákonu, ústave, doterajšej rozhodovacej praxi najvyššieho súdu a tiež za prehnane formalistické. Napadnuté rozhodnutie označila aj za nedostatočne odôvodnené. Napokon dovolateľka namietala, že súdy oboch stupňov založili svoje rozhodnutia na skutočnostiach a právnych argumentoch, ku ktorým sa nemohla vyjadriť a tak ovplyvniť súdne rozhodnutia vo svoj prospech.

6. Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadrila.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku ďalej aj „CSP“), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) a v mene ktorej koná zamestnanec s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. b/ CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (443 CSP) najskôr skúmal, či rozhodnutie je prípustné napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

8. Vzhľadom na prechodné ustanovenie § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, dovolací súd prípustnosť dovolania žalobkyne posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 238 OSP, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase, keď žalobkyňa toto dovolanie podala a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

9. Do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon výslovne pripúšťal (§ 236 ods. 1 OSP). Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v ust. § 237 ods. 1 OSP. Prípustnosť dovolania proti rozsudku upravoval § 238 OSP a proti uzneseniu § 239 OSP.

10. Dovolanie je v Občianskom súdnom poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno v dovolacom konaní podrobiť napadnuté rozhodnutie vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom, určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/, b/ OSP) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ OSP) väd (viď uznesenie NS SR z 26.08. 2010 sp. zn. 6 Cdo 90/2010). Pritom zo samej podstaty dovolania, ako mimoriadneho opravného prostriedku, smerujúceho proti už právoplatnému rozhodnutiu súdu vyplýva, že pri posudzovaní jeho prípustnosti nemá extenzívny výklad ustanovení § 236 až § 239 OSP žiadne opodstatnenie (k tomu viď aj PL. ÚS 9/04).

11. Právny poriadok platný a účinný v čase podania dovolania ukladal dovolaciemu súdu (§ 242 ods. 1 OSP), aby aj ex offio posúdil, či v konaní nedošlo k niektorej zo závažných procesných väd, ktoré boli uvedené v ust. § 237 ods. 1 OSP. O procesnú vadu konania v zmysle tohto ustanovenia išlo vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo súd bol nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

12. Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ OSP v dovolaní

nenamietala a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo.

13. Podľa tvrdenia dovolateľky jej v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať. Pod odňatím možnosťou konať pred súdom (§ 237 písm. f/ OSP) sa do 30. júna 2016 rozumel taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytoval OSP [v zmysle § 18 OSP mali účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 OSP), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 OSP), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a ku všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 OSP), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 OSP), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 OSP)].

14. Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu o veci konať a rozhodnúť (I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy SR preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto domáha svojho práva na súde ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (porovnaj III. ÚS 7/08).

15. Podľa uplatnených dôvodov dovolania, k odňatiu možnosti žalobkyne konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ OSP) malo v danom prípade dôjsť tým, že napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený a prekvapivý.

16. K vyššie uvedenému dovolací súd zdôrazňuje, že súčasťou práva na spravodlivé konanie je aj právo účastníka konania (strany sporu) na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, to jest s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uviedol: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.“ (napr. Georgias c. Grécko z 29.5.1997 RECUEIL III/1997). Tieto kritériá napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spĺňa.

17. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára organickú (kompletizujúcu) jednotu. K námietke nepreskúmateľnosti súdnych rozhodnutí dovolací súd odkazuje aj na závery zjednocujúceho stanoviska, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu SR dňa 3. decembra 2015 pod R 2/2016 a podľa ktorého: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“.

18. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

19. Rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje dostatočnú právnu argumentáciu k relevantným odvolacím námietkam, a nie je možné ho považovať za nedostatočne odôvodnené. Základnými odvolacími námietkami žalobkyne sa odvolací súd zaoberal a napriek tomu, že už prvoinstančné rozhodnutie dávalo

odpovede na ňou vznesené námietky, odvolací súd uviedol na zdôraznenie správnosti jeho záverov aj ďalšie dôvody. Nie je možné dôvodne vytýkať súdom oboch inštancií, že sa vo svojich rozhodnutiach v odôvodnení dostatočne nevysporiadali s argumentáciou sporových strán k nároku na náhradu škody uplatnenému žalobkyňou. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého potvrdzujúceho rozsudku uviedol dôvody ktorými vysvetlil a precizoval dôvody zamietnutia nároku žalobkyne na náhradu škody. Odvolací súd sa jasne vyjadril k otázke aplikácie 15-dňovej lehoty uvedenej v § 44 ods. 2 Exekučného zákona na rozhodnutie, ktorým sa zamietá žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Odvolací súd sa taktiež vyjadril k otázke, či v čase podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, existovala povinnosť súdu rozhodnúť v 15-dňovej lehote uvedenej v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku aj v prípade, keď podkladom pre exekúciu je rozhodcovský rozsudok. Odvolací súd sa podrobne vyjadril k otázke, z akého dôvodu nepovažoval rozhodcovský rozsudok v čase podania žiadosti o udelenie poverenia za exekučný titul, a to z hľadiska skutkových zistení, právneho posúdenia veci s citáciou aplikovaných právnych noriem (§ 41 ods. 2 písm. i/ Exekučného poriadku, § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku v znení účinnom od 1.6.2011 a dôvodovú správu k tomuto ustanoveniu, odkaz na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoE/60/2011 z 19.5.2011) a vysvetlením ich interpretácie na skutkový stav. Uvedené sa týka aj dostatočného odôvodnenia záveru o neexistencii zbytočných prietáhov zo strany súdu, a to nielen z dôvodu neexistencie povinnosti súdu rozhodnúť o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia v 15-dňovej lehote (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), ale aj s poukazom na iné relevantné okolnosti, znemožňujúce súdu konať rýchlejšie. Z preskúmania veci v dovolacom konaní vyplynulo, že odvolací súd v napadnutom rozsudku zamietnutie žaloby o náhradu škody, ako aj náhradu nemajetkovej ujmy dostatočne zdôvodnil.

20. Nespokojnosť s právnym posúdením veci, ktorá je z obsahu dovolania zjavná, však prípustnosť dovolania pre vadu zmätočnosti podľa vymedzeného dovolacieho dôvodu v ustanovení § 237 ods. 1 písm. f/ OSP nezakladá. Ustanovenie § 237 ods. 1 písm. f/ OSP dáva odňatie možnosti konať pred súdom do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci, zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 237 písm. f/ OSP, pretože právnym posudzovaním veci súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona a ani procesné právo účastníka. Účastník konania sa nezúčastňuje na tvorbe písomného vyhotovenia súdneho rozhodnutia. Občiansky súdny poriadok mu priznáva možnosť realizácie procesných oprávnení pred vydaním písomného vyhotovenia rozhodnutia ako napríklad právo zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, svojimi argumentmi vymedzovať okruh otázok, ktoré by mal súd (podľa názoru účastníka) v rozhodnutí vyriešiť, a po vydaní písomného vyhotovenia rozhodnutia účastník má v zákonom stanovených prípadoch zase právo podať opravný prostriedok a v ňom vytýkať nesprávnosti, ktorých sa (podľa jeho názoru) súd dopustil. To, čo súd napokon zaradí do písomného vyhotovenia rozhodnutia a akým spôsobom, alebo v akom rozsahu v ňom odôvodní svoje skutkové a právne závery, je však - v rámci limitovaných daných platnou právnou úpravou - výlučne iba vecou súdu.

21. K tvrdeniu dovolateľky, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je prekvapivé, dovolací súd uvádza, že v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu SR sa pod „prekvapivým rozhodnutím“ rozumie rozhodnutie odvolacieho súdu „nečakané“ založené na iných záveroch, než rozhodnutie súdu prvej inštancie, pričom účastník konania v danej procesnej situácii nemal možnosť namietať správnosť „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní. V preskúmanej veci rozhodnutie odvolacieho súdu vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvej inštancie nie je prekvapivé a ani nečakané, pretože súdy oboch stupňov rozhodovali o tom istom predmete (žalobkyňa teda musela predvídať, čo bude odvolací súd v odvolacom konaní posudzovať a preskúmať s prihliadnutím na rozsah a dôvody podaného odvolania), pričom súdy oboch stupňov založili svoje rozhodnutie na rovnakých skutkových a právnych záveroch.

22. Ako nedôvodnú vyhodnotil dovolací súd tiež námietku dovolateľky týkajúcu sa námietky porušenia zásady kontradiktórnosti. Dovolaťka tvrdila, že súdy oboch stupňov založili svoje rozhodnutie na skutočnostiach a právnych argumentoch, ku ktorým sa žalobkyňa nemohla vyjadriť. Jedným z prvkov spravodlivého procesu v zmysle čl. 6 dohovoru je jeho kontradiktórny charakter. Súdne rozhodnutie je výsledkom konfrontácie medzi stranami, z ktorých každá musí mať možnosť vyjadriť sa a popierať požiadavky, dôkazy a argumenty druhej strany a právo na to, aby sa vypočuli jej argumenty a návrhy.

23. V danom prípade dovolací súd z obsahu spisu zistil, že vyjadrenie žalovanej k žalobe zo dňa 18.

apríla 2013 bolo žalobkyni riadne doručené 13. mája 2013, ku ktorému sa vyjadrila v písomnom podaní zo dňa 20. mája 2013. Právny zástupca žalobkyne bol prítomný na pojednávaní určenom na termín 21. mája 2013, mal teda možnosť sa brániť a následne aj podala proti rozhodnutiu, s ktorým nesúhlasila, odvolanie. Navyše, v prejednávanej právnej veci súdy oboch stupňov založili svoje rozhodnutia na rovnakých skutkových a právnych záveroch.

24. Dôvodná nie je ani dovolacia námietka, že v konaní pred súdom prvej inštancie rozhodoval vylúčený sudca. Žalobkyňa v dovolaní uviedla, že dôvody zakladajúce vylúčenie nielen konajúceho sudcu, ale všetkých sudcov konajúceho okresného súdu, konkretizovala v samotnej žalobe. Žaloba bola podaná na Okresnom súde Levice a podľa tvrdenia žalobkyne práve konanie tohto súdu v inej právnej veci malo založiť zodpovednosť žalovanej za majetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že predmetná žaloba bola síce podaná na Okresnom súde Levice, Krajský súd v Nitre však uznesením č. k. 15NcC/632/2012-10 z 25. októbra 2012 rozhodol o vylúčení sudcov Okresného súdu Levice z prejednávania a rozhodovania tejto veci a vec prikázal na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súde v Nitre, ktorý vo veci ďalej konal. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že námietka žalobkyne o existencii procesnej vady konania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. g/ OSP nie je opodstatnená.

25. V prejednávanej právnej veci preto podľa názoru dovolacieho súdu nedošlo k porušeniu práva dovolateľky-ako strany v civilnom súdnom konaní-brániť jej záležitosť pred súdom, vyjadriť sa a popierať požiadavky, dôkazy a argumenty druhej strany, a teda k odňatiu možnosti konať pred súdom.

26. Vzhľadom k tomu, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania, tvrdných dovolateľkou (ust. § 237 ods. 1 písm. f/ a g/ OSP) a nevyšli najavo ani iné vady uvedené v ustanovení § 237 ods. 1 OSP, Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol dovolanie žalobkyne ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

27. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP, § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalovanej rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

28. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.